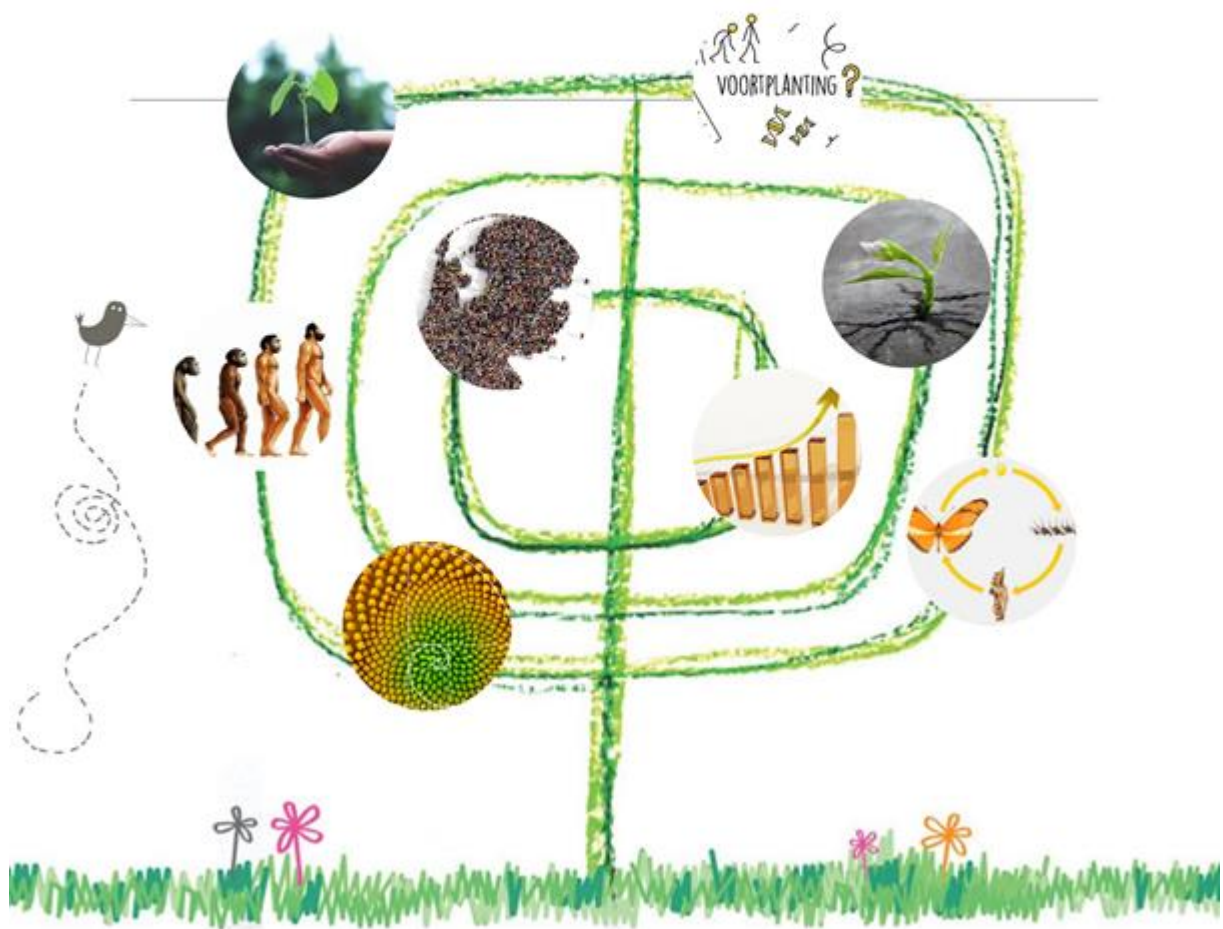

DE NOORDWIJKSE METHODE

*Inspiratie thema Groei
Onderbouw*

Inhoudsopgave

Startweek	3
Kerdoelen en onderwerpen behorend bij dit thema	4
Muziekatelier	5
Sociale vaardighedenatelier	6
Deelthema 1 Ik groei	7
Verhalend ontwerp	7
Thuisatelier.....	8
Begeleid theateratelier.....	12
Bouwatelier.....	14
Kunstatelier	15
Begeleid kunstatelier	16
Ontdekatelier	18
Begeleid rekenatelier	19
ICT-atelier.....	21
Buiten-/beweegatelier	22
Begeleid beweeg-/ en kookatelier	24
Leesatelier.....	26
Deelthema 2 De groei van planten en dieren.....	27
Verhalend ontwerp	27
Thuisatelier.....	28
Bouwatelier.....	32
Kunstatelier	33
Begeleid kunstatelier	35
Ontdekatelier	37
Begeleid ontdekatelier	38
Puzzel-/ spelatelier	41
Schrijf-, teken-, stempelatelier	42
Rekenatelier	43
Begeleid Engels en kookatelier.....	45
Begeleid Muziekatelier.....	47
ICT-atelier.....	49
Buiten-/ beweegatelier	50
Begeleid beweeg-/ ICT-atelier	51
Leesatelier.....	53
Afsluitende week: doel en activiteiten	53

Overzicht ontwikkelijnen onderbouw thema Groei	55
Bijlage 1: woordkaarten	56
Bijlage 2: concept definition map	63
Bijlage 3: dierenkaarten met vormen, kleuren en rijmwoorden.....	64

Startweek

Lesideeën:

1. Bollen of zaden planten.
2. Tulpenveld of kweker bezoeken.
3. Elkaar opmeten in de klas, wie is het grootst en het kleinst?
4. Kinderboerderij of veehouder bezoeken.
5. Nodig een verloskundige uit in de klas.

Vragen:

1. Wat zou je willen leren over groei?
2. Wanneer groeit een mens?
3. Wat kan er allemaal groeien?
4. Kunnen planten op elke plek groeien?

Maak een vragenmuur

Stimuleer de kinderen om veel vragen te stellen. Schrijf deze vragen op en probeer er wekelijks op terug te komen.

Themawoorden

Groeien, kangoeroe, baby, peuter, kleuter, kind, volwassene, papa, mama, opa, oma consultatiebureau, lengte, prik, oogtest, krimpen, klein, groot, lichaam, lichaamsdelen (afhankelijk van welke lichaamsdelen je behandelt), meten, meters, centimeters, dik, spieren, sterk, kracht, sporten, gezond, ongezond, bollen, zaden, kinderboerderij, plant, boom, bloem, dieren en hun baby's (afhankelijk van welke dieren je behandelt), jaarring, oud, jong, zomer, winter, herfst, lente, seizoen, moestuin, groente en fruit (in het Engels)(afhankelijk van welke soorten je behandelt), hark, schep, gieter, worteltjestaart, loeien, balken, kraaien, knorren.

Richt samen met de kinderen de onderbouw ateliers in

Gebruik de startweek om je klaslokaal thematisch in te richten samen met de kinderen. Bied de kinderen ook de mogelijkheid om mee te denken over materialen en spelmogelijkheden. Hiermee stimuleer je het eigenaarschap en de eigen verantwoordelijkheid van de kinderen.

Rondje langs de ateliers

Als de onderbouwateliers zijn ingericht, loop ze dan met je groep langs. Bespreek de spelmogelijkheden en de regels. Hierdoor zien ze wat er op de verschillende speel- en werkplekken gedaan kan worden en kunnen ze zelfsturend en zelfstandig aan de slag.

Koppeling naar actualiteit:

Kijk of je het thema kunt koppelen aan actuele situaties of gebeurtenissen binnen de leefwereld van de kinderen.

Huiswerkopdracht:

1. Neem een babyfoto mee (leerlingen en leerkrachten).

Startactiviteit:

1. Stel de kinderen op van klein naar groot op het plein en doe een wave.
2. Maak muziek en laat deze steeds harder worden.
3. Doe een spel met de babyfoto's van bijvoorbeeld de leerkrachten, waarbij de kinderen raden van wie de foto is.

Kerdoelen en onderwerpen behorend bij dit thema

Biologie

- Planten: Hoofdgroepen planten: paddenstoelen en schimmels, wieren, mossen en zaadplanten
- Planten: Bollen, knollen, zaden en vruchten
- Planten: Opbouw van een plant
- Planten: Manieren van verspreiden van zaden
- Planten: Relatie tussen planten en seizoenen
- Planten: De groei van een boom en jaarringen
- Planten: Veel voorkomende planten en bomen en hun kenmerken in de eigen omgeving
- Dieren: Hoofdgroepen dieren: zoogdieren, vogels, reptielen, amfibieën, vissen, insecten en spinnen
- Dieren: Groei
- Dieren: Communicatievormen van dieren: geluiden zoals sonar, geuren, kleuren, gedrag
- Dieren: Veel voorkomende dieren en hun kenmerken in de eigen omgeving
- De mens: Bouw en functie van het skelet en spieren
- De mens: Voortplanting en groei (biologische aspecten)
- De mens: Erfelijkheid
- De mens: Beweging en gezondheid

Koken

- Basisregels voor een gezond voedingspatroon
- Omgaan met kookgerei: snijden, bakken, mixen, etc.
- Koppeling tussen voeding en andere vakken (biologie, Engels)

Handvaardigheidstechnieken

- Tekenen en schilderen

Muziek

- Kennis van muziek: Herkennen van tonen, ritmes, klanken tijdens het luisteren naar muziek
- Muziek maken: Ritmes herkennen en spelen/klappen
- Muziek maken: Zelf muziek bedenken en uitvoeren op een instrument
- Componeren en onderzoeken: Zelf een lied bedenken en uitvoeren

Theater en dans

- Theater maken: De leerlingen kan op basis van een zelfgemaakt of bestaand verhaal een voorstelling maken en dit in de les of voor een (on)bekend publiek presenteren.
- Theater maken: Improvisatietechnieken toepassen.
- Theater maken: Een voorstelling opbouwen met aandacht voor rollen/rolopbouw, samenspel, regie en vormgeving.
- Theater maken: Hanteren van de spelelementen: wie, wat, waar, wanneer, waarom.
- Theater maken: Samenspel: inspelen en reageren op elkaar in spel.
- Dansen: Gelijktijdig dezelfde bewegingen dansen
- Dansen: Passen en dansfiguren ontdekken, imiteren, herhalen

Muziekatelier

Liedjes:

- 2 kleine kleutertjes: Ik groei: <https://www.youtube.com/watch?v=dwh97NxxgN7I>
- Octopus academie: Als je doorzet: <https://www.youtube.com/watch?v=k7kv-xCskHQ>
- 2 kleine kleutertjes: Mama's buik is dit:
<https://www.youtube.com/watch?v=IVNjQ1ErMko>
- Tijnl Damen: Zaadje in de grond: <https://www.youtube.com/watch?v=q2lnS7Ep-uc>
- Minidisco: Lente: <https://www.youtube.com/watch?v=X-kGmMNMTVY&list=PLkb0G33Ff2qZsW9fhzsWaskMye4RvGgdt&index=2>
- De Droomboom:
https://www.youtube.com/watch?v=FAJCb0S1weg&feature=emb_logo
- Elly & Rikkert: Groter groeien: <https://www.youtube.com/watch?v=SHcjp-WZLuk>
- Opa Tinus heeft een stal (Old MacDonald had a farm):
<https://www.youtube.com/watch?v=7leJijrSL8U>

Lesideeën:

- Maak woordkaarten om het liedje te onthouden
- Bedenk bewegingen bij het liedje
- Zing het liedje eerst heel zacht en daarna heel hard
- Zing het liedje in canon
- Maak met muziekinstrumenten zelf muziek bij de liedjes
- Maak samen een eigen versie van een refrein van een bestaand liedje

Sociale vaardighedenatelier

Boekentip

Jaap woont met zijn moeder in een klein huisje. Als het geld op is, moet Jaap de koe op de markt verkopen. Daar wil een slimme boer de koe niet kopen, maar ruilen voor toverbonen! Als Jaap de bonen plant, verschijnt er een enorme bonenstaak. Jaap beklimt de bonenstaak en komt terecht in het huis van een reus. De reus heeft zo veel mooie spullen, daar mag Jaap toch wel wat van meenemen?

Werkvormen:

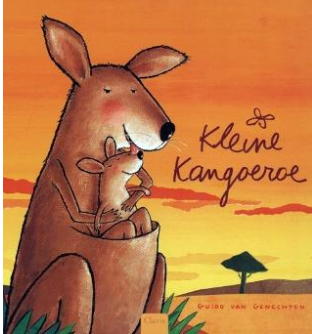
- Bespreek met de kinderen hoe ruilen werkt. Hoe zorg je dat iedereen blij is?
- Bespreek verschillende stellingen met de kinderen. Is er in deze situatie sprake van stelen? Als er wordt gestolen trekken de kinderen een verdrietig gezicht, als er niet wordt gestolen maken ze een blij gezicht. Bijvoorbeeld: Ik heb een koekje gepakt zonder het te vragen of ik heb aan mijn broer gevraagd of ik zijn speelgoed mag gebruiken.
- Staarttikkertje: Alle kinderen krijgen een lint (staart) achter in hun broek. Er is één tikker. De tikker probeert de staarten uit de broeken van de kinderen te trekken. Als dit lukt, wordt het kind dat geen staart meer heeft tikker en krijgt de tikker de staart van het kind wat hij/zij getikt heeft.
- Verdeel de klas in twee teams. Ieder team krijgt een aantal waardevolle voorwerpen om te verdedigen. De teams proberen de voorwerpen van elkaar te stelen. Als je wordt getikt door iemand uit het andere team moet je eerst terug naar de achterkant van je eigen veld voordat je een nieuwe poging mag doen.
- Speel een kwartetspel. (Ruilen van kaarten)
- Coöperatieve werkvorm vraag en ruil: Vraag en ruil
 - Loop rond met je hand omhoog.
 - Als je elkaar tegenkomt, geef je elkaar een high five.
 - A stelt B een vraag, B geeft antwoord en A controleert.
 - B stelt A een vraag, A geeft antwoord en B controleert.
 - Ruilen van kaartje en elkaar bedanken.
 - Bovenstaande stappen worden opnieuw uitgevoerd.

Deze werkvorm kun je met allerlei woordenschatkaartjes doen. Benoem bij het uitdelen zelf nog een keer het woord, zodat ieder kind in ieder geval weet welk woord hij op het kaartje heeft staan. Kind A vraagt aan kind B: 'Wat staat er op mijn kaartje?'. Kind B geeft antwoord en kind A zegt of het goed is of verbetert. Nadat kind A aan kind B heeft gevraagd en kind B aan kind A, ruilen ze van kaartjes, bedanken ze elkaar en gaan ze op zoek naar een ander kind.

Deelthema 1 Ik groei

Verhalend ontwerp

Lees het prentenboek De kleine kangoeroe voor van Guido van Genechten.

De wereld is groot, veel en veel groter dan de buidel van Mama Kangoeroe. Maar Kleine Kangoeroe blijft liever dicht bij mama. Dat is veiliger, warmer en makkelijker. Mama probeert Kleine Kangoeroe met een duwtje in de rug te laten zien wat het leven allemaal te bieden heeft. Eerst wil dat niet zo best lukken, maar dan ...

Kangoeroe komt bij de kinderen in de klas. 'Nu ik eindelijk uit mama's buidel ben, leek het me leuk om eens bij jullie langs te komen', zegt kleine kangoeroe. 'Wow, jullie zijn nog veel groter dan dat ik ben! Moesten jullie ook de buidels van jullie moeders uit?' Vertel dat mensenmama's geen buidels hebben. Gelijk als mensenkinderen geboren worden, zitten ze niet meer in de buik van mama. 'Oh, en hoe groot zijn jullie mama's dan?' Laat zien hoe groot een volwassen vrouw is. 'Wow, dat is echt heel groot! Maar hoe worden jullie dan zo groot?' Leg uit dat jullie dat ook nog niet weten maar dat jullie dat komende weken willen gaan onderzoeken. Vraag of kleine kangoeroe tot die tijd bij jullie blijft, zodat ze samen kunnen leren hoe mensen groeien. 'Dat lijkt me een goed plan', zegt kangoeroe.

Tip: Gebruik een handpop van een kangoeroe. Deze pop kan je gedurende het hele thema gebruiken.

Thuisatelier

Inrichting en materialen:

- (Baby)weegschaal
- Stethoscoop
- Meetlint
- Spuitje
- Zusterkleding
- Babypop
- Babybadje
- Luiers
- Fles
- Bedje
- Speen
- Babykleertjes
- Doeken

Spelideeën:

- Een bezoekje aan het consultatiebureau. De kinderen wegen elkaar, luisteren met een stethoscoop, meten elkaars lengte, geven een prikje, doen een oogtest, etc.

Kleuteridee.nl

- Zorg voor de baby. Stop de baby in bad, verschoon de luier, geef de baby een fles, vertel een verhaaltje voor het slapen, stop de baby in bed, etc.

Kleuteridee.nl

- Maak een draagzak voor kangoeroe zodat hij zijn moeders buidel uit kan.

Spelscript

Kleine kangoeroe gaat met Noah mee naar het consultatiebureau. Na even in de wachtkamer te hebben gezeten, worden ze door de verpleegster meegenomen. De verpleegster meet eerst hoe lang Noah en kleine kangoeroe zijn en zet ze op een weegschaal om te zien hoeveel ze wegen. Als de verpleegster dat heeft gedaan luistert ze naar hun ademhalingen met een stethoscoop. Ook neemt de verpleegster nog een oogtest af bij Noah en kleine kangoeroe om te kijken of hun ogen goed werken. Als alle testen zijn gedaan krijgen Noah en kleine kangoeroe allebei een prik zodat ze niet ziek worden. Noah en kleine kangoeroe vinden de prik wel een beetje eng maar ze zijn heel dapper. De verpleegster vertelt dat ze allebei heel gezond zijn en dat ze goed zijn gegroeid. Omdat ze het zo goed hebben gedaan krijgen Noah en kleine kangoeroe een ballon van de verpleegster.

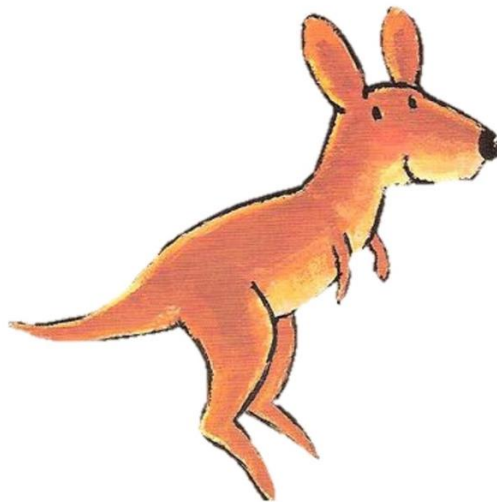
Noah

Verpleegster

Kleine kangoeroe

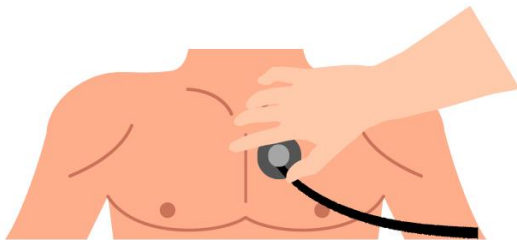
Noah en kangoeroe zitten in de wachtkamer van het consultatiebureau.

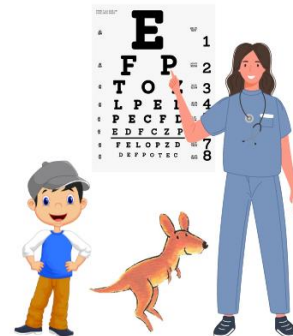
De verpleegster meet hoe lang ze zijn en hoeveel ze wegen.

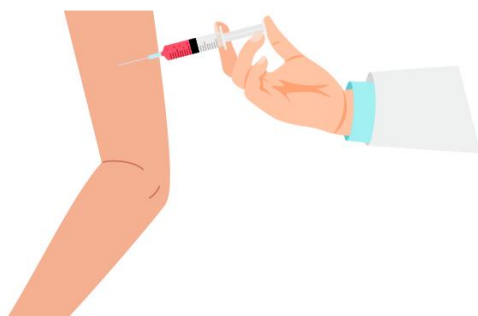
De verpleegster luistert naar hun ademhalingen met een stethoscoop.

De verpleegster neemt een oogtest af bij Noah en kangoeroe.

Noah en kangoeroe krijgen een prik zodat ze niet ziek worden.

Ze zijn allebei helemaal gezond! De verpleegster geeft ze ballonnen.

Begeleid theateratelier

Onderwerpen en kerndoelen

- Handvaardigheidstechnieken (afhankelijk van hoe stokpoppen worden gemaakt)
- Theater en dans
 - Theater maken: De leerlingen kan op basis van een zelfgemaakt of bestaand verhaal een voorstelling maken en dit in de les of voor een (on)bekend publiek presenteren.
 - Theater maken: Improvisatietechnieken toepassen.
 - Theater maken: Een voorstelling opbouwen met aandacht voor rollen/rolopbouw, samenspel, regie en vormgeving.
 - Theater maken: Hanteren van de spelelementen: wie, wat, waar, wanneer, waarom.
 - Theater maken: Samenspel: inspelen en reageren op elkaar in spel.

Inspiratie deel 1

Voorkennis activeren en nieuwsgierigheid prikkelen, kan ook in grote kring voor de hele groep.

- Kleine kangoeroe vraagt aan de leerlingen of je ook kleiner kan worden. Waarom wel of niet? Welke mensen worden kleiner?
- Ken je andere dingen die kleiner kunnen worden?

Inspiratie deel 2

Nieuwe kennis aanbieden, kan ook in grote kring voor de hele groep.

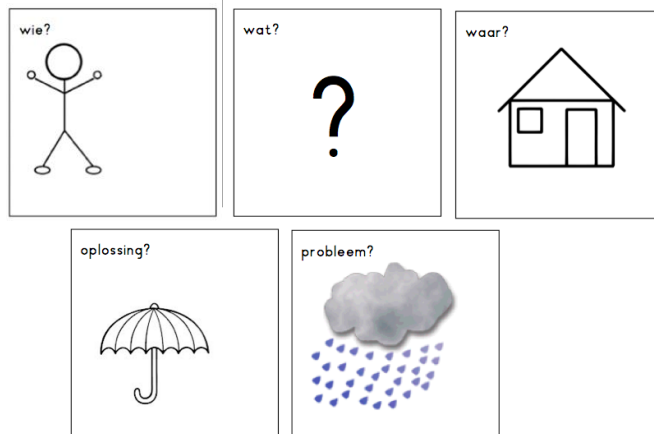
(filmpje, verhaal, experiment, excursie: eventueel in de grote kring)

- Laat het filmpje 'Het meisje dat steeds kleiner werd' zien of lees het verhaal voor: <https://schooltv.nl/video/het-meisje-dat-steeds-kleiner-werd-het-verhaal-van-maria-marianne/>.
- Lees het verhaal van Duimelijntje voor of bekijk het volgende filmpje: <https://www.youtube.com/watch?v=Fd2-bH2yevo>.
- Lees het verhaal van Alice in Wonderland voor of bekijk het volgende filmpje: <https://www.youtube.com/watch?v=pplV8xfS-4U>.

Denkbubbel onthouden en begrijpen bij inspiratie deel 2:

(hoe verwerk je meteen de nieuwe kennis met de kinderen, zodat ze goed onthouden en begrijpen wat ze zojuist hebben gezien, gehoord of gedaan).

- Bespreek een van de verhalen of filmpjes aan de hand van een aantal vragen, bijvoorbeeld:
 - Waar gaat het verhaal over?
 - Waarom werd het meisje kleiner/groter of was ze zo klein geboren?
 - Wat is er handig aan klein zijn?
 - Waarom wilde Maria-Marianne/Alice uiteindelijk toch weer groter worden?
- Vul samen onderstaand schema in:

Activiteiten

Wat gaan de kinderen doen? Hoe differentieer je de opdracht gekoppeld aan de niveaus van de leerlijn?

- Neem de kinderen mee in de wereld waarin ze heel klein zijn. Ze spelen dit. Je loopt bijvoorbeeld door de stad. Iedereen is heel groot, jij bent zo klein dat niemand je ziet, je kunt overal tussendoor glijpen.
- Bedenk samen met de kinderen een eigen toneelstukje.
- Maak stokpoppen vanuit een verhaaltje bij inspiratie deel 2 en laat de kinderen in een poppenkast of achter een tafel het verhaal naspelen.
- Spiegelspel. De kinderen staan tegenover elkaar. Ze spiegelen elkaars bewegingen.

Leerlijn:

Taal:

1. Denkbubbelvragen:
Hoe zou het zijn als je heel klein zou zijn? (Creatief denken)
2. Woordenschat: krimpen, klein, groot, etc.

Leerlijn: Mondelinge taalontwikkeling

Niveau 1: Ik kan een verhaal vertellen in enkelvoudige zinnen.

Niveau 2: Ik kan een verhaal vertellen in meervoudige zinnen.

Niveau 3/groep 3: Ik kan een samenhangend verhaal vertellen in chronologische volgorde.

Leerlijn: Spelontwikkeling (drama)

Niveau 1: Ik imiteer het spel van kinderen.

Niveau 2: Ik kies bewust materiaal en roep spelideeën op.

Niveau 3/groep 3: Ik kom tot een samenhangend spelverhaal met andere kinderen.

Leerlijn: Logisch denken

Niveau 1: Ik geef de tegenstelling groot en klein aan.

Niveau 2: Ik kan voorwerpen ordenen op groot en klein.

Niveau 3/ groep 3: Ik kan andere tegenstellingen noemen en voorwerpen ordenen op meerdere criteria.

Bouwatelier

Inrichting en materialen:

- Blokken
- Duplo
- Kapla
- Lego

Spelideeën:

- Bouw een ledikantje of wieg voor een baby of een bed voor jezelf.

Kleuteridee

JufJanneke

- Bouw een toren van blokken die net zo groot is als jij bent.

Mamaliefde

- Maak een omtrek van je lichaam met blokken.

Bron: klasvanjufLinda

- Maak in de zandtafel handen en voeten van zand

Bron: Pinterest

Kunstatelier

Inrichting en materialen:

- Klei
- Papier
- Tekenmaterialen
- Schaar
- Tijdschriften
- Spiegels

Spelideeën:

- Maak een zelfportret, kijk in de spiegel
- Maak een collage met allerlei dingen die bij jou passen, knip en plak uit tijdschriften
- Klei jezelf als baby, peuter en kleuter

Kleuteridee

- Maak een stamboom van je familie
- Plak onder je eigen foto kleding uit tijdschriften

JufJanneke

- Maak je eigen skelet.

Bron: Pinterest

Begeleid kunstatelier

Onderwerpen en kerndoelen

- Biologie
 - De mens: Bouw en functie van het skelet en spieren
 - De mens: Voortplanting en groei (biologische aspecten)
 - De mens: Erfelijkheid
- Handvaardigheidstechnieken
 - Tekenen en schilderen (afhankelijk van het materiaal wat wordt gebruikt)

Inspiratie deel 1

Voorkennis activeren en nieuwsgierigheid prikkelen, kan ook in grote kring voor de hele groep.

- Kleine kangoeroe vertelt dat als hij later groot is, over de hele wereld wil gaan reizen. Maar later als ik groot ben... Wanneer is dat eigenlijk? Wanneer ben je groot? Wie ken jij die al groot is?
- Laat de leerlingen een foto meenemen van hun vader/moeder en opa/oma. Kijk naar de verschillen en overeenkomsten. Welke dingen zijn hetzelfde en welke dingen zijn anders. Hoe zou jij eruit zien op de leeftijd van je ouders?

Inspiratie deel 2

Nieuwe kennis aanbieden, kan ook in grote kring voor de hele groep.

(filmpje, verhaal, experiment, excursie: eventueel in de grote kring)

- Zing het liedje Billen Buikje Benen over lichaamsdelen (gebaseerd op het boek Billen Buikje Benen van Betty Sluizer): <https://www.youtube.com/watch?v=J4604jyB-Bw>. Wijs terwijl je het liedje zingt de bijbehorende lichaamsdelen aan.
- Laat een praatplaat zien en wijs hierop aan welke lichaamsdelen er allemaal zijn. Hiervoor kan je de volgende website gebruiken: <https://woordenschatkleuters.wordpress.com/woordkaartjes-en-praatplaten-lichaam/>.

Denkbubbel onthouden en begrijpen bij inspiratie deel 2:

(hoe verwerk je meteen de nieuwe kennis met de kinderen, zodat ze goed onthouden en begrijpen wat ze zojuist hebben gezien, gehoord of gedaan).

- Benoem alle lichaamsdelen met de kinderen en bespreek of een lichaamsdeel nog gaat groeien voordat de kinderen groot zijn.
- Hang kaarten van lichaamsdelen verspreid over het schoolplein. Geef een omschrijving en de leerlingen rennen naar de juiste kaart.
- Laat de kinderen op een groot vel papier liggen en laat ze elkaars omtrek tekenen. Wijs vervolgens een lichaamsdeel aan in de tekening en benoem het lichaamsdeel.

Kinderopvang Lappelein

Extra: Gebruik hier woordkaartjes bij en laat ze het juiste woordkaartje bij het juiste lichaamsdeel leggen: <https://www.jufsanne.com/thema/lichaam/lichaam-downloads/>.

Activiteiten

Wat gaan de kinderen doen? Hoe differentieer je de opdracht gekoppeld aan de niveaus van de leerlijn?

- Leerlingen schilderen zichzelf zoals ze eruit zouden zien als ze 30 zijn. Hoe zien ze eruit, welke kleding dragen ze, hoe groot zijn ze, etc.
- Beschilder de omtrek die je hebt gemaakt bij Onthouden en begrijpen.
- Tip voor als je een projector hebt: laat de leerlingen tekenen op transparant plastic met een watervaste stift. De tekeningen kun je dan projecteren op de muur:

Extra:

- Oudere leerlingen kunnen oefenen met schrijven door de lichaamsdelen bij het schilderij te schrijven of te stempelen.

Leerlijn:

Taal:

1. Denkbubbelvragen:
 Wat zijn de overeenkomsten tussen kinderen en hun ouders/grootouders?
 (Verbanden leggen)
 Hoe zie ik eruit als ik 30 ben? (Perspectief nemen/Creatief denken)
2. Woordenschat: kinderen, volwassenen, ouderen, groeien, hoofd, mond, ogen, etc.

Leerlijn: Kleine motoriek / tekenontwikkeling

Niveau 1: Ik kan vingerverven vanuit mijn schouder/elleboog. Ik kan cirkels maken.

Niveau 2: Ik kan schilderen met een kwast en kleur daarmee de vormen in.

Niveau 3/groep 3: Ik heb de juiste pengreep. Ik voeg fijne details toe met een penseel.

Leerlijn: Tekenontwikkeling

Niveau 1: Ik teken mijzelf, zoals ik denk dat ik er uit zie. Ik maak tenminste gebruik van de hoofd-romp tekening.

Niveau 2: Ik maak een hoofd-romp tekening met gevulde vlakken. Deze vlakken zijn gevuld met een kleur.

Niveau 3/groep 3: Ik maak een hoofd-romp tekening met details, zoals versiering van de kleding, vingers, onderscheid benen en voeten, gezicht details etc.

Leerlijn: Lichaamsoriëntatie

Niveau 1: Ik wijs bij mezelf of bij een pop de belangrijkste lichaamsdelen aan en benoem: hoofd, mond, ogen, oren, buik, rug, benen en voeten.

Niveau 2: Ik wijs bij mezelf of bij een pop de belangrijkste lichaamsdelen aan en benoem: pols, enkel, hals en nek.

Niveau 3/groep 3: Ik wijs de belangrijkste lichaamsdelen aan en verwoordt wat het doet.

Ontdekatelier

Inrichting en materialen:

- Flesjes
- Weegschaal
- Meetlint
- Hoepels

Spelideeën:

- Vul de drinkfles tot het juiste streepje.

Gebruik hiervoor deze opdrachtenkaartjes:

<https://content.kleuteridee.nl/baby/Flessen%20vullen%20opdrachtkaartjes%2C%20thema%20baby%2C%20kleuteridee.nl%2C%20rekenen%20met%20kleuters%2C%20free%20printable.pdf>

- Hoe zwaar ben jij? Wat kun je nog meer wegen? Orden voorwerpen in zwaar en licht (leg ze in twee hoepels neer)
- Hoe lang ben jij? Wat kun je nog meer meten met een meetlint? Orden voorwerpen in klein en groot (leg ze in twee hoepels neer)
- Meten van al je lichaamsdelen eventueel opschrijven op een werkblad.

Bron: Pinterest

- Hoeveel handen lang ben jij? Knip de handen uit en meet. Plak de handen aan elkaar.

Bron: Pinterest

Begeleid rekenatelier

Onderwerpen en kerndoelen

- Biologie
 - De mens: Voortplanting en groei

Inspiratie deel 1

Voorkennis activeren en nieuwsgierigheid prikkelen, kan ook in grote kring voor de hele groep.

- Kleine kangoeroe vertelt dat wanneer kangoeroes geboren worden, deze niet groter zijn dan een paperclip. Hoe groot was jij toen je werd geboren? Laat het zien met je handen.
- Hoe weten we hoe groot je nu bent? Hoe kunnen we dit meten?
- Hoe lang ben je nu? Wie is er langer/kleiner? Laat de kinderen van groot naar klein staan.

Inspiratie deel 2

Nieuwe kennis aanbieden, kan ook in grote kring voor de hele groep.

(filmpje, verhaal, experiment, excursie: eventueel in de grote kring)

- Bekijk de aflevering van Huisje Boompje Beestje over Groter groeien: <https://schooltv.nl/video/huisje-boompje-beestje-groter-groeien/#q=groei>
- Lees De lievelingstrui van Gerdien van der Linden en Tjibbe Veldkamp of De lievelingstrui van Muis van Lynne Garner en Sarah Gill.

Denkbubbel onthouden en begrijpen bij inspiratie deel 2:

(hoe verwerk je meteen de nieuwe kennis met de kinderen, zodat ze goed onthouden en begrijpen wat ze zojuist hebben gezien, gehoord of gedaan).

- Maak samen met de kinderen een mindmap: Wat heb je nodig om te groeien?

Activiteiten

Wat gaan de kinderen doen? Hoe differentieer je de opdracht gekoppeld aan de niveaus van de leerlijn?

- Hoe kunnen we zeker weten wie er langer is? Meet elkaar met een meetlint/-lat. Maar kunnen we onszelf ook op andere manieren meten? Bijvoorbeeld met blokken?
- Verwerk de lengte van de leerlingen in een staafgrafiek of plak de lengte van de leerlingen op de deur/muur met tape.
- Leg alle schoenen van de kinderen op een hoop. Wat zijn de verschillen? Sommige schoenen zijn groter dan andere schoenen. Sorteert de schoenen op soort, kleur, veters, klittenband etc.

Extra:

- Wat is het verschil tussen de kortste en langste leerling?
- Meet de leerlingen iedere twee weken. Hoeveel zijn ze gegroeid aan het einde van het thema?
- Wat kun je nog meer meten? Laat kinderen in tweetallen dingen in de klas meten.

Leerlijn:

Taal:

1. Denkbubbelvragen:
Wat is het verband tussen groeien en langer worden? (Verbanden leggen)
Op welke manieren kunnen we onszelf meten? (Verbanden leggen en Creatief denken)
Wat heb je nodig om te groeien? (Onthouden en begrijpen)
2. Woordenschat: meten, groeien, meters, centimeters, etc.

Leerlijn: Meten en meetkunde – Logisch denken

Niveau 1: Ik kan de personen/voorwerpen ordenen van groot naar klein.

Niveau 2: Ik kan de personen/voorwerpen ordenen op één criteria, zoals grootte, materialen, kleur.

Niveau 3/groep 3: Ik kan de personen/voorwerpen ordenen op meerdere criteria en gebruik begrippen als meer, minder, evenveel.

Leerlijn: Getallen – Beginnende gecijferdheid

Niveau 1: Ik kan getallen tot en met 5 aflezen.

Niveau 2: Ik kan getallen tot en met 12 aflezen.

Niveau 3: Ik kan getallen tot en met 20 aflezen.

Groep 3: Ik kan op- en aftrekken tot en met 10 en dus aangeven hoeveel cm er tussen de voorwerpen zit.

ICT-atelier

Inrichting en materialen:

- Kralenplank
- Beebot

Spelideeën:

- Maak patronen op de kralenplank, zoals:
 - Baby:
https://www.ictjuffie.nl/.cm4all/uproc.php/0/Coderen/De%20baby.pdf?cdp=a&_id=17e92b7c868
 - Opa:
https://www.ictjuffie.nl/.cm4all/uproc.php/0/Coderen/De%20opa.pdf?cdp=a&_id=17e92b77660
 - Spuit:
https://www.ictjuffie.nl/.cm4all/uproc.php/0/Coderen/de%20spuit.pdf?cdp=a&_id=17e92b74b68
 - Stethoscoop:
https://www.ictjuffie.nl/.cm4all/uproc.php/0/Coderen/de%20stethoscoop.pdf?cdp=a&_id=17e92b74b68
- Programmeer de Bee-bot
 - Kaarten fruit:**
https://www.ictjuffie.nl/.cm4all/uproc.php/0/BeeBot/BeeBot%20Kaarten%20fruit.pdf?_id=17464be9169&cdp=a
 - Opdrachtenkaart:
https://www.ictjuffie.nl/.cm4all/uproc.php/0/BeeBot/BeeBot%20Opdrachtkaarten%20fruit.pdf?_id=17464be8e60&cdp=a
 - Kaarten familie:**
https://www.ictjuffie.nl/.cm4all/uproc.php/0/BeeBot/BeeBot%20Kaarten%20Familie%200.pdf?cdp=a&_id=18acc371741
 - Opdrachtenkaart:
https://www.ictjuffie.nl/.cm4all/uproc.php/0/BeeBot/BeeBot%20Opdrachtkaarten%20familie.pdf?cdp=a&_id=17c6a83927b

Schrijfatelier

- Stempelen of schrijven van de woorden bij de lichaamsdelen.

Bron: pinterest

Buiten-/beweegatelier

Spelideeën:

- Poppen om buiten mee te spelen

- Speel spellen als dokter bibber en twister
- Spel in of uit de hoepel
 In dit spel denken de kinderen na over wat zij met hun lichaam kunnen. Vraag de kinderen om in een hoepel te gaan staan als zij op twee voeten kunnen staan. De kinderen lopen door de zaal. Noem allerlei verschillende bewegingen die je kan maken met je lichaam. Denk aan: op één been staan, op je handen staan, een koprool kunnen maken, op handen en voeten kunnen kruipen, je oor aan kunnen raken met je hand aan de andere kant van je lichaam etc.

Leerlijn: Grote motoriek

Niveau 1: Ik kan springen, hinkelen, springen en huppelen.

Niveau 2: Ik heb gecoördineerde fijne bewegingspatronen.

Niveau 3/groep 3: Ik heb een soepel bewegingspatroon.

Begeleid beweeg-/ en kookatelier

Onderwerpen en kerndoelen

- Biologie
 - De mens: Bouw en functie van het skelet en spieren
 - De mens: Voortplanting en groei
 - De mens: Beweging en gezondheid
- Koken
 - Basisregels voor een gezond voedingspatroon
 - Omgaan met kookgerei: snijden, bakken, mixen, etc.
 - Koppeling tussen voeding en andere vakken (biologie)

Inspiratie deel 1

Voorkennis activeren en nieuwsgierigheid prikkelen, kan ook in grote kring voor de hele groep.

- Kleine kangoeroe en de leerkracht komen hijgend de klas binnen lopen. Ze vertellen trots dat ze hard hebben gesport. Zien de leerlingen als dat hun spierballen zijn gegroeid?
- Hebben de leerlingen ook spierballen? Wat zorgt ervoor dat je spierballen krijgt?
- Behalve in de lengte, kan je ook in de breedte groeien. Hoe kan dat?

Inspiratie deel 2

Nieuwe kennis aanbieden, kan ook in grote kring voor de hele groep.

(filmpje, verhaal, experiment, excursie: eventueel in de grote kring)

- Bekijk de aflevering van Huisje Boompje Beestje over Ik word kampioen: <https://schooltv.nl/video/huisje-boompje-beestje-ik-word-kampioen/>.
- Bekijk het fragment Sporten met Wolfram: <https://schooltv.nl/video/sporten-met-wolfram/#q=trefwoord%3A%22bewegen%22>.
- Lees het boek Opa Jan zakt door zijn stoel voor van Marius van Dokkum.

Denkbubbel onthouden en begrijpen bij inspiratie deel 2:

(hoe verwerk je meteen de nieuwe kennis met de kinderen, zodat ze goed onthouden en begrijpen wat ze zojuist hebben gezien, gehoord of gedaan).

- Vraag de kinderen wat ze tijdens het filmpje van Huisje Boompje Beestje hebben gezien:
 - Hoe word je een kampioen?
 - Wat is een kampioen?
 - Waarom is bewegen belangrijk voor je?
 - Hoe blijft je lichaam sterk?
 - Wat zijn spieren en waar zitten ze?
- Beantwoord vragen over de filmpjes of het boek met staan/zitten.

- Categoriseer speelgoed-etenswaren of woordkaartjes met etenswaren in gezond en ongezond. Leg ze bijvoorbeeld in een groene hoepel voor gezond en een rode hoepel voor ongezond.

Activiteiten

Wat gaan de kinderen doen? Hoe differentieer je de opdracht gekoppeld aan de niveaus van de leerlijn?

- Doe een sportcircuit met de leerlingen of maak een hindernisbaan.
- Maak een gezonde smoothie met fruit en/of groente.

Leerlijn:

Taal:

1. Denkbubbelvragen:
 Kun je op andere manieren groeien dan in de lengte? (Verbanden leggen)
 Wat is gezond en wat is ongezond? (Onthouden en begrijpen/onderzoeken)
 Wat doe jij om gezond te blijven? (Persoonlijke relevantie)
2. Woordenschat: spieren, sterk, kracht, kampioen, sporten, gezond, ongezond, etc.

Leerlijn: Grove motoriek

Niveau 1: Ik heb plezier in bewegen en het groepsspel.

Niveau 2: Ik speel actief mee met de spellen.

Niveau 3: Ik doe actief mee met de spellen en let daarbij op de samenwerking tussen verschillende partijen.

Leerlijn: Aanvankelijk lezen

Niveau 1: Ik maak kennis met een instructieve tekst met plaatjes (recept)

Niveau 2: Ik weet dat je de stappen van een instructieve tekst (recept) moet volgen om tot een eindproduct te komen.

Niveau 3/groep 3: Ik kan mijn eigen instructieve tekst maken met ondersteuning van plaatjes.

Leerlijn: Mondelinge taalontwikkeling

Niveau 1: Ik praat mee over het onderwerp. Ik maak gebruik van ondersteunend materiaal.

Niveau 2: Ik kan door middel van het ondersteunende materiaal vertellen wat gezond en ongezond is.

Niveau 3/ groep 3: Ik kan het begrip gezond en ongezond uitleggen en kan daarbij voorbeelden geven die niet direct zichtbaar zijn.

Leesatelier

Billen, buikje, benen, Betty Sluizer

Billen, buikje, benen: weet je waar die zitten? En dan heb je ook tenen, vingertjes en oren! Enkele kinderen van verschillende nationaliteiten laten zien welke delen er aan hun lichaam zitten. Prentenboek met eenvoudige tekeningen in kleur en tekst op rijm. Vanaf ca. 2 jaar.

De lievelingstrui van Muis, Lynne Garner & Sarah Gill

Muis is zo blij met de trui die oma voor hem heeft gebreid, dat hij hem de hele dag aan wil. Als zijn lievelingstrui te klein wordt en kapot gaat, heeft oma een goed idee. Prentenboek met helder gekleurde illustraties in gemengde technieken. Vanaf ca. 4 jaar.

Opa Jan zakt door zijn stoel, Marius van Dokkum

Opa Jan is gek op snoepen maar houdt niet van bewegen of sporten. Hij wordt steeds dikker en als hij door zijn stoel zakt, kan hij niet meer overeind komen. Dan moet voortaan de stoel maar mee met opa. Prentenboek met humoristische kleurenillustraties. Vanaf ca. 4 jaar.

Saar bij de dokter, Pauline Oud

Saar gaat met mama naar de dokter voor controle. De dokter is blij dat Saar flink gegroeid is, gezond eet, al op één been kan staan en goed haar tanden poetst. Prentenboek met paginagrote, kleurrijke illustraties. Vanaf ca. 3 jaar.

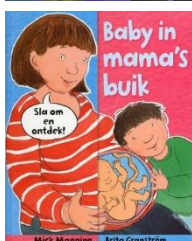
Nina en de baby, Marianne Witte

Nina krijgt een broertje of zusje, maar is daar helemaal niet blij mee. Ze wil liever een konijn. Als ze in bed ligt, ontmoet ze konijntje Max. Hij laat haar zijn gigantische familie zien. Misschien valt een enkel broertje of zusje dan best mee? Prentenboek met vrolijke illustraties in frisse kleuren. Vanaf ca. 4 jaar.

Onze baby, Brigitta Bijloos

Abel vertelt over zijn mama en papa, en over de baby die groeit in mama's buik. Abel mag soms mee naar de vroedvrouw en knuffelt graag met de buikbaby. Hij kan haast niet wachten tot de baby straks naar buiten zal komen! Prentenboek met kleurrijke tekeningen. Vanaf ca. 4 jaar.

Baby in mama's buik, Mick Manning & Brita Granström

Wat gebeurde er toen je moeder in verwachting was van jou? Kijk hoe een klein embryo veranderde in een baby die geboren werd. Prentvertelling met grote kleurentekeningen. Vanaf ca. 5 jaar.

Deelthema 2 De groei van planten en dieren

Verhalend ontwerp

'Nou, nu hebben we geleerd hoe mensen groeien', zegt kangoeroe. 'Maar hoe groeit die plant dan?', hij wijst naar een plant in de klas en naar zichzelf. Vraag aan de kinderen of zij weten hoe een plant groeit. 'En hoe groeit een dier eigenlijk? Hoe groei ik? Hoe groeit een koe?', vraagt kleine kangoeroe. Vraag aan de kinderen of zij weten hoe een dier groeit. Vertel dat jullie dat nog niet weten maar dat jullie dat de komende weken gaan uitzoeken.

Tip: Gebruik een handpop van een kangoeroe. Deze pop kan je gedurende het hele thema gebruiken.

Thuisatelier

Inrichting en materialen:

- Kassa met geld
- Melkflessen om te vullen -> Met maatbeker
- Rijtje melk -> Boter -> Kaas. Zodat de kinderen snappen dat je boter en kaas maakt van melk.
- Sorteerbakken -> Welke producten horen bij elkaar? Bak voor groente, bak voor vlees, bak voor melkproducten.
- Voorraadpotten met gedroogde producten, zoals linzen en bonen -> Kunnen de kinderen vervolgens mozaïekjes mee leggen.
- Echte kruidenplantjes
- Schortjes
- Weegschaal
- Prijslijst
- Inpakpapier
- Papieren zakjes
- Tasjes
- Kippen met eieren
- Brooddeeg
- Knuffels van boerderijdieren
- Speelgoed van etenswaren, vooral groente en fruit
- Tractor
- Hark
- Bezem
- Hooi
- Houten hekjes
- Gebouw van een boerderij (of zelf maken van karton)

Spelideeën:

- Maak samen met de kinderen een boerderijwinkel met daarbij de volgende leerelementen:
 - Kennis van voedingsproducten
 - Ordenen en sorteren
 - Wegen en meten
 - Gepast betalen
 - Fijne motoriek (producten in zakjes doen, bonen pakken met een tang, deeg kneden)
 - Rollenspel
 - Waar komt ons eten vandaan (Hoe wordt kaas en boter gemaakt?)
- Op bezoek bij de kinderboerderij.

Alyssa Roadman

Petra Commijs

Tip: maak een boerderij van karton:

Meester Sander

- Op bezoek in het kippenhok.

Kleuteridee.nl

- Je eigen bloemenwinkel.

Spelscript

Lana en kleine kangoeroe mogen een dagje komen helpen op de kinderboerderij. Eerst laat de boer zien waar alle dieren staan. In de wei staan de koeien, de schapen en de geiten. In de stal staan de varkens en de paarden. Eerst mogen Lana en kleine kangoeroe een van de paarden borstelen zodat deze er weer mooi uitziet. Daarna meten ze het kalfje om te kijken hoe groot deze is en of hij is gegroeid. Ze geven het lammetje een flesje en tot slot zien ze zelfs nog een paar kuikens uit het ei kruipen. Wat een bijzondere dag!

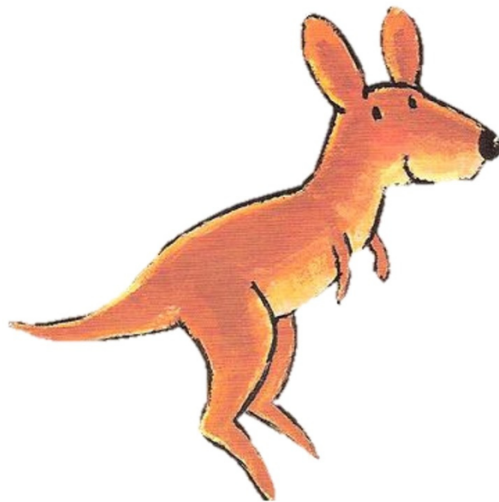
Lana

Boer

Kleine kangoeroe

Lana en kangoeroe gaan een dagje helpen op de kinderboerderij.

ze borstelen het paard.

Ze geven het lammetje een fles.

Eerst laat de boer zien waar alle dieren staan.

Ze kijken of het kalfje is gegroeid door hem te meten.

Ze zien een paar kuikens uit het ei kruipen.

Bouwatelier

Inrichting en materialen:

- Foto's van bomen, planten en dieren
- Takken
- Boomschijven
- Boomstammen
- Blokken
- Duplo
- Kapla
- Boerderijdieren

Spelideeën:

- Bouw een hoge boom

Kampoelan

- Bouwen met takken, boomschijven, boomstammen
- Bouw allerlei planten na
- Bouw hokken voor de boerderijdieren

Juf Janneke

Kunstatelier

Inrichting en materialen:

- Bloemen
- Striikkralen
- Papier
- Potloden/stiften/verf
- Scharen

Spelideeën:

- Maak een bloem van strijkkralen.
- Bloemen drogen en allerlei kunstwerkjes om met bloemen te maken:
<https://www.leukmetkids.nl/bloemen-knutselen-en-knutselen-met-bloemen/#:~:text=Bloemen%20plat%20laten%20drogen%20kan,tot%20het%20mooi%20plat%20is.>

- Maak een bloemenmandala

Mamaliefde

- Tulpen vouwen met 16 vierkantjes: <https://www.youtube.com/watch?v=6wg1zipHJRU>
- Dieren knutselen:
 - Schaaap beplakken met wol: <https://creametkids.nl/knutsels/schaaap-knutselen-met-watten/> of door te stempelen met een wc rol

Jolienindeklas

- Kuiken op een knijper: <https://annavanpol.wixsite.com/homeschool/post/knutselen-voor-pasen>
- Dieren knutselen van wc-rollen: <https://www.ladylemonade.nl/wc-rol-dieren-rolletjes-knutselen/>
- Laat de kinderen een eigen boerderij maken met luijkes en hier zelf boerderijdieren achter tekenen of plakken:

<https://content.kleuteridee.nl/boerderij/boerderij%20met%20luikjes%2C%20thema%20boerderij%2C%20farm%20thema%20craft%2C%20kleuteridee.pdf>

- Kikkerdril, kikkervisje, kikker

Simone Louman

Begeleid kunstelier

Onderwerpen en kerndoelen

- Biologie
 - Planten: Opbouw van een plant
 - Planten: Relatie tussen planten en seizoenen
 - Planten: De groei van een boom en jaarringen
 - Planten: Veel voorkomende planten en bomen en hun kenmerken in de eigen omgeving
- Handvaardigheidstechnieken
 - Tekenen en schilderen (afhankelijk van materiaal wat wordt gebruikt)

Inspiratie deel 1

Voorkennis activeren en nieuwsgierigheid prikkelen, kan ook in grote kring voor de hele groep.

- Ga samen met kleine kangoeroe naar het bos en bekijken samen de bomen of bekijk een boom vlak bij jullie school. Wat zien de leerlingen allemaal? Zien alle bomen er hetzelfde uit?
- Zet een dwarsnede van een boomstam neer in de kring. Kijk ernaar met de leerlingen. Wat zien ze allemaal?

Inspiratie deel 2

Nieuwe kennis aanbieden, kan ook in grote kring voor de hele groep.

(filmpje, verhaal, experiment, excursie: eventueel in de grote kring)

- Bekijk de interactieve schoolplaat over de seizoenen: <https://www.ntr.nl/html/micrio/schooltv/devierseizoenen/>
- Zet een dwarsnede van een boomstam in de kring of laat een afbeelding zien. Vertel over de jaarringen en de leeftijd van de boom. Tel de jaarringen met elkaar en ontdek hoe oud de boom is.
 Kijk ook naar dikke en dunne cirkels, wat zou dat betekenen? De bredere cirkels geven aan dat het een goed jaar is geweest voor de boom, waarin de boom veel heeft kunnen groeien. De dunne cirkels geven aan dat de boom een zwaar jaar heeft gehad en dat hij niet zo veel is gegroeid.
 Hoe ziet een boom er van de buitenkant uit? Ga naar buiten en bekijk een boom, laat de leerlingen alles benoemen wat ze zien.
 Vraag of de boom er het hele jaar door hetzelfde uitziet? Waarom wel of niet, hoe ziet de boom er dan nog meer uit, waar heeft dit mee te maken etc.
- Laat het volgende filmpje zien over jaarringen: <https://schooltv.nl/video/jaarringen-hoe-groeit-een-boom/>. Je kan het filmpje ook gebruiken als achtergrondinformatie en zelf de informatie van het filmpje te vertellen samen met een plaatje of dwarsdoorsnede van een boomstam.

Denkbubbel onthouden en begrijpen bij inspiratie deel 2:

(hoe verwerk je meteen de nieuwe kennis met de kinderen, zodat ze goed onthouden en begrijpen wat ze zojuist hebben gezien, gehoord of gedaan).

- Bewegend leren over de seizoenen: <https://www.youtube.com/watch?v=cxarnWAJoas>
- Vul samen een concept definition map in over het woord boom (bijlage 2).
- Fluisterspel met woorden die te maken hebben met bomen en seizoenen. Eén leerling fluistert een woord of zin in het oor van een ander kind, waar na dit kind het weer door fluistert aan een ander kind.

Activiteiten

Wat gaan de kinderen doen? Hoe differentieer je de opdracht gekoppeld aan de niveaus van de leerlijn?

- Verdeel de klas in vier groepen. Ieder groepje maakt een schilderij van een boom uit een bepaald seizoen. Ieder groepje krijgt een ander seizoen. Bekijk na afloop de bomen en leg de juiste bomen bij de juiste seizoenen. Je kan dit ook doen in groepjes van 4. Dan kan ieder kind zijn eigen boom schilderen, ook weer gekoppeld aan een seizoen.
- Maak een bladertekening met bladeren en wasco. Leg een boomblad onder het tekenvel en wrijf er zachtjes met wasco overheen. Zo krijg je een mooie afdruk van een blad en kan je de nerven goed zien. De kleuren kun je eventueel aanpassen aan de seizoenen en je kunt ook takken tussen de bladeren tekenen zodat het een boom lijkt.

Knutselopdrachten Juf Linn

Leerlijn:

Taal:

1. Denkbubbelvragen:
Welke verbanden zijn er tussen de kleuren van de bladeren van een boom en het seizoen? (Verbanden leggen)
Hoe kan ik zien wat de leeftijd is van een boom? (Onthouden en begrijpen)
2. Woordenschat: seizoenen, boom, takken, bladeren, jaarring, etc.

Leerlijn: Fijne/kleine motoriek

Niveau 1: Ik kan vingerverven vanuit mijn schouder/elleboog.

Niveau 2: Ik kan schilderen met een kwast en kleur daarmee de vormen in.

Niveau 3/groep 3: Ik heb de juiste pengreep. Ik voeg fijne details toe met een penseel.

Leerlijn: Tekenontwikkeling

Niveau 1: Ik teken een boom, zoals ik denk dat een boom eruit ziet.

Niveau 2: Ik teken een boom en maak gebruik van passende kleuren.

Niveau 3/groep 3: Ik maak gebruik van de juiste kleuren en specifieke details, zoals bladeren, vruchten, knoppen etc.

Leerlijn: Tijdsoriëntatie

Niveau 1: Je kan een kenmerk benoemen die bij het seizoen past.

Niveau 2: Ik kan seizoenen op afbeeldingen herkennen. Ik begrijp termen als; het is herfst, dus de bladeren vallen van de boom.

Niveau 3/groep 3: Ik ken de verschillende seizoenen en hun kenmerken.

Ontdekatelier

Inrichting en materialen:

- Aarde
- Vergrootglas
- Camera
- Broedmachine
- Vlinderpakket
- Kikkervisjes

Spelideeën:

- Doe aarde in de zandbak en laat de leerlingen hun eigen moestuin maken

Vicky Derick

- Houd de ontwikkeling van kikkervisjes, rupsen/vlinders bij. Laat de kinderen tekenen wat ze zien veranderen of laat ze steeds foto's maken.
 - <https://www.natuurmonumenten.nl/kinderen/speeltips/van-kikkerdril-tot-kikker>
 - <https://www.piekie.com/thema/thema-s/kickers-3/materialen-85>
 - Vlinderpakket: <https://www.vlinderstichting.nl/koolwitjes-in-de-klas/koolwitjes-bestellen/>
- Zet een broedmachine in de klas. Zullen er kuikentjes komen?

Familieschool

Begeleid ontdekatelier

Onderwerpen en kerndoelen

- Biologie
 - Planten: Hoofdgroepen planten: paddenstoelen en schimmels, wieren, mossen en zaadplanten
 - Planten: Bollen, knollen, zaden en vruchten
 - Planten: Opbouw van de plant
 - Planten: Manieren van verspreiden van zaden
 - Planten: Veelvoorkomende planten en bomen en hun kenmerken in de eigen omgeving

Inspiratie deel 1

Voorkennis activeren en nieuwsgierigheid prikkelen, kan ook in grote kring voor de hele groep.

- Kangoeroe zit met een stukje plant in zijn mond. Waar heb je dat vandaan Kangoeroe? Dat hoort in de moestuin en dat was nog niet klaar om te eten. Planten moeten eerst groeien.
- Ga samen naar een moestuin of de schooltuin.
- See-think-wonder met de volgende afbeeldingen:

Inspiratie deel 2

Nieuwe kennis aanbieden, kan ook in grote kring voor de hele groep.

(filmpje, verhaal, experiment, excursie: eventueel in de grote kring)

- Bekijk de aflevering van Huisje Boompje Beestje over Spruitjes of spinazie: <https://schooltv.nl/video/huisje-boompje-beestje-spruitjes-of-spinazie/#q=moestuin>.
- Bekijk het filmpje Naar de moestuin met Flip de beer: <https://schooltv.nl/video/naar-de-moestuin-met-flip-de-beer/#q=moestuin>.

Denkbubbel onthouden en begrijpen bij inspiratie deel 2:

(hoe verwerk je meteen de nieuwe kennis met de kinderen, zodat ze goed onthouden en begrijpen wat ze zojuist hebben gezien, gehoord of gedaan).

- Zorg voor plaatjes van eten. Welke producten groeien er in de moestuin?
- Teken stap voor stap hoe je een zaadje plant.
- Leg de plaatjes voor het planten van een zaadje op de goede volgorde.

Activiteiten

Wat gaan de kinderen doen? Hoe differentieer je de opdracht gekoppeld aan de niveaus van de leerlijn?

- Maak je eigen moestuin. Plant iedere dag voor één week of iedere week een groepje plantjes. De kinderen schrijven of stempelen een naambordje bij het plantje.

Kleuterrevolutie

Kinderopvang Norlandia

Extra

- Meet de plantjes
- Maak een grafiek van de groei
- Zet de plantjes op volgorde van klein naar groot.

Leerlijn:

Taal:

1. Denkbubbelvragen:
Hoe komt er van een zaadje een plantje? (Onderzoeken)
Hoe plant je een zaadje? (Onderzoeken)
Welke plantjes zijn even groot? (Verbanden leggen)
2. Woordenschat: plant, zaadje, aarde, hark, schep, gieter, zon, etc.

Leerlijn: Meten en meetkunde - Logisch denken

Niveau 1: Ik kan de voorwerpen ordenen van groot naar klein.

Niveau 2: Ik kan de voorwerpen ordenen op één criteria, zoals grootte, soort, kleur.

Niveau 3/groep 3: Ik kan de voorwerpen ordenen op twee criteria, zoals grootte, soort, kleur.

Leerlijn: Taal - Beginnende geletterdheid

Niveau 1: Ik stempel de naam van het plantje. De letters van het woord liggen al in het bakje.

Niveau 2: Ik stempel de naam van een voorbeeld.

Niveau 3/groep 3: Ik stempel de naam zonder een voorbeeld.

Leerlijn: Beginnende gecijferdheid

Niveau 1: Ik kan synchroon tellen tot 5.

Niveau 2: Ik kan synchroon tellen tot 12.

Niveau 3: Ik kan synchroon tellen tot 20.

Groep 3: Ik kan op- en aftrekken tot en met 10.

Puzzel-/ spelatelier

Inrichting en materialen:

- Memorykaartjes
- Puzzels over dieren/planten
- Boerderijbingo

Spelideeën:

- Memory: match de dieren met hun baby. Lam met schaap, kalf met koe, etc.
<https://www.juf-milou.nl/index.php?q=Groep%201/2&m=Themas&t=Dieren&ts=Boerderijdieren&o=Themakaarten>
- Puzzels boerderijdieren:
 - <https://content.kleuteridee.nl/boerderij/Puzzel%20boerderijdieren%2C%20thema%20boerderij%2C%20kleuteridee%20%2C%20Preschool%20puzzle%2C%20farm%20theme%2C%20free%20printable.pdf>
 - <https://content.kleuteridee.nl/boerderij/Puzzel%20boerderijdieren%20%2C%20thema%20boerderij%2C%20kleuteridee%20%2C%20Preschool%20puzzle%2C%20ofarm%20theme%2C%20free%20printable.pdf>
- Boerderijbingo:
<https://123lesidee.nl/files/Wb1en2JongeBoerderijdierenLes4Werkbladen.pdf>

Schrijf-, teken-, stempelatelier

Inrichting en materialen:

- Klei
- Stempels
- Aardappels, wortels etc.

Spelideeën:

- Stempelen met halve aardappels, wortels, etc.

- Kleikaarten:
<https://www.123lesidee.nl/files/sb8449dutch.pdf>
- Stempelkaarten de boerderij:
<https://content.kleuteridee.nl/boerderij/stempelkaart%20voor%20kleuters%20thema%20de%20boerderij%2C%20kindergarten%20farm%20theme%2C%20kleuteridee%201.pdf>
<https://content.kleuteridee.nl/boerderij/stempelkaart%20voor%20kleuters%20thema%20de%20boerderij%2C%20kindergarten%20farm%20theme%2C%20kleuteridee%202.pdf>

Rekenatelier

Inrichting en materialen:

- Brokjes
- Blokjes
- Knuffels van boerderijdieren of plastic dieren
- Cijferkaarten
- Eierdoos met eieren

Spelideeën:

- **Brokjes tellen**

Leg de brokjes in de kring. Vraag de kinderen hoeveel brokjes ze denken dat het zijn.

Ga de brokjes tellen. Leg de brokjes in groepjes van 10 neer.

Hoeveel groepjes van 10 zijn het? En hoeveel brokjes zijn er dan nog over?

Wie weet hoeveel brokjes het in totaal zijn?

Pak enkele knuffels van boerderijdieren of plastic dieren. Leg 10 brokken neer. Vraag de kinderen deze brokken te verdelen over de dieren. Blijven er brokken over? Hoeveel brokken krijgt elk dier?

Leg brokjes bij de cijferkaartjes, 1 brokje op het cijfer 1, 2 brokjes op de 2 etc. Verzin zo allerlei telactiviteiten met de brokjes.

Leg 10 brokjes op een rij. Neem één dierenknuffel. De kinderen doen de ogen dicht. De dierenknuffel komt enkele brokjes eten. De kinderen doen de ogen weer open. Hoeveel brokjes zijn er opgegeten?

Dieren tellen, sorteren en vergelijken

Vraag de kinderen de dieren te tellen. Hoeveel varkens zijn er? Hoeveel schapen?

Hoeveel dieren in totaal? Hoeveel varkens zijn er als er 1 varken weggaat? Hoeveel zijn er als er 2 bij komen?

Sorteer de dieren en leg elke soort in een hoepel. Van welke dieren zijn er de meeste? Van welke de minste?

Vergelijk de dieren. Zet ze op volgorde van groot naar klein etc.

- **Kuikentjes in een doosje**

Neem een eierdoos, voor 10 eieren, en vul deze met kleine kuikentjes. Eén in elk vakje. Laat de dichte doos aan de kinderen zien en laat de kinderen raden hoeveel kuikentjes erin zitten. Sommige kinderen zullen weten dat er 10 eieren in een doosje zitten of lezen dat op het etiket.

Maak vervolgens allerlei rekensommetjes met de kuikentjes. Hoeveel zijn er nog als er één weg gaat? En als er 2 weg gaan? Haal de kuikentjes nog niet uit de doos, maar laat de kinderen eerst nadenken en antwoorden. Daarna worden de kuikentjes uit de doos gehaald en kunnen de kinderen zien of het antwoord klopt.

Als er verschillende kleuren kuikentjes in de doos zitten, kun je vragen hoeveel rode kuikentjes er zijn, hoeveel gele, hoeveel blauwe? etc.

Vraag de kinderen wat de helft is. Je kunt dat makkelijk zien omdat er aan allebei de kanten 5 kuikentjes zitten. 5 erbij 5 is 10. Laat de kinderen dat maar eens zien met de handen. 5 Vingers en 5 vingers is samen 10. Kunnen de kinderen ook 6 vingers laten zien? En 3, en 2?

Vervolgens haal je een kuikentje weg uit één rij van 5 kuikens. In die rij zitten nu 4 kuikens, in de andere rij 5. Waar zijn er meer? Waar zijn er minder? Nu haal je in 1 rij 3 kuikens weg. Waar zijn er meer? Waar minder? De kinderen oefenen zo de begrippen meer en minder.

Spelletje: alle kinderen hebben de ogen dicht. Er zitten 10 kuikens in het doosje. Eén kind mag er wat kuikentjes uithalen en achter zich leggen. De kinderen doen de ogen open. De doos gaat rond in de kring. Hoeveel kuikentjes zijn er weg? Sommige kinderen zullen gaan tellen, anderen zien dit in één oogopslag.

- **Stallen bouwen en tellen**

Bouw een aantal blokkenbouwsels in de kring. Dit doe je door bijv. 4 blokken tegen elkaar te leggen, 2 rijen van 3 gestapelde blokken naast elkaar, 4 blokken naast elkaar en 1 blok er bovenop etc. Bouw alleen met de vierkante blokken.

Nu heb je een aantal stallen gebouwd. Zet er wat dieren bij, zodat de bouwsels wat meer op stallen lijken.

Welke stal is met de meeste blokken gebouwd? Welke stal met de minste? Waarom denken de kinderen dat? Laat ze de blokken van enkele stallen tellen en vergelijken. Tel daarna bij elke stal uit hoeveel blokken hij bestaat. Neem één stal en bedek enkele blokken onder een doek. Hoeveel blokken zijn er nu weg?

Begeleid Engels en kookatelier

Onderwerpen en kerndoelen

- Koken:
 - Omgaan met kookgerei: snijden, bakken, mixen, etc.
 - Koppeling tussen voeding en andere vakken (Engels)

Inspiratie deel 1

Voorkennis activeren en nieuwsgierigheid prikkelen, kan ook in grote kring voor de hele groep.

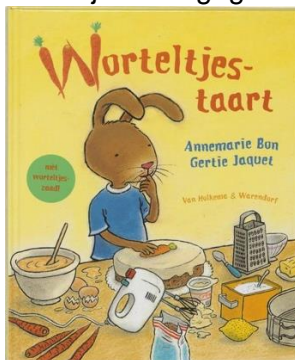
- Kangoeroe praat Engels tegen de kinderen, kunnen de kinderen het verstaan? Welke woordjes kennen ze al in het Engels?
- Welke groente en fruitsoorten kennen de kinderen allemaal? Weten ze ook hoe sommige groente en fruitsoorten heten in het Engels?

Inspiratie deel 2

Nieuwe kennis aanbieden, kan ook in grote kring voor de hele groep.

(filmpje, verhaal, experiment, excursie: eventueel in de grote kring)

- Lees het boek Worteltjestaart van Annemarie Bon voor. Bespreek daarna het boek met de kinderen. Hebben ze zelf wel eens een zaadje geplant? Hebben ze wel eens worteltjestaart gegeten?

- Oefen de Vegetable song: <https://www.youtube.com/watch?v=RE5tvaveVak>.
- Oefen de Colorful fruits song: <https://www.youtube.com/watch?v=uOsJouK7YN4>.
- Oefen Engelse woorden met behulp van woordkaartjes: <http://www.kidsunder7.com/2014/11/vegetables-flashcards.html#.YPBT6-gzY2w> (groente) en <http://www.kidsunder7.com/2011/12/fruits-and-berries-flashcards.html#.YPBUfugzY2w> (fruit).

Denkbubbel onthouden en begrijpen bij inspiratie deel 2:

(hoe verwerk je meteen de nieuwe kennis met de kinderen, zodat ze goed onthouden en begrijpen wat ze zojuist hebben gezien, gehoord of gedaan).

- Gebruik de woordkaartjes om de liedjes te onthouden. Leg samen met de leerlingen de kaartjes die in de liedjes voorkomen op volgorde.
- Hang de kaartjes verspreid door de klas of leg ze in de kring. Noem het Nederlandse woord. Kunnen de leerlingen het kaartje vinden? Zeg daarna samen het Engelse woord. Bij oudere kinderen kan je extra uitdaging bieden door gelijk het Engelse woord te noemen.
- Leg de woordkaartjes onder een dekentje. De kinderen onthouden welke kaartjes er onder het dekentje en haal er vervolgens eentje weg. Welk kaartje mist er?

Activiteiten

Wat gaan de kinderen doen? Hoe differentieer je de opdracht gekoppeld aan de niveaus van de leerlijn?

- Maak een worteltjestaart. Zie hier het recept: <https://annemariebon.nl/boeken/628/worteltjestaart> bij Smullen met Haas.
- Speel Wie ben ik? met de woordkaartjes.
- Speel bingo met de Engelse woorden en bijbehorende plaatjes.

Leerlijn:

Taal:

1. Denkbubbelvragen:
Wat zijn de Engelse woorden voor sommige groente en fruitsoorten? (Onthouden en begrijpen)
2. Woordenschat: apple, cucumber, cherry, banana, etc. (kies zelf welke Engelse woorden in de les aanbod komen)

Leerlijn: Engels

Niveau 1: Ik ken 3 woordjes in het Engels.

Niveau 2: Ik ken 5 woordjes in het Engels.

Niveau 3: Ik ken 10 woordjes in het Engels.

Groep 3: Ik kan de woordjes opschrijven in het Engels.

Leerlijn: Beginnende geletterdheid

Niveau 1: Ik kan aan de hand van de omslag, voorspellen waar het boek over gaat.

Niveau 2: Ik vertel mijn mening of gevoel over het verhaal.

Niveau 3: Ik herken en benoem enkele letters uit het verhaal.

Groep 3: Ik herken meerdere klanken of kan zelf (gedeeltelijk) het verhaal lezen.

Leerlijn: Visuele waarneming

Niveau 1: Ik wijs het juiste plaatje aan.

Niveau 2: Ik onderscheid duidelijk verschillen tussen plaatjes.

Niveau 3/groep 3: Ik onthoud welke plaatjes er onder de deken lagen.

Begeleid Muziekatelier

Onderwerpen en kerndoelen

- Biologie
 - Dieren: Hoofdgroepen dieren: zoogdieren, vogels, reptielen, amfibieën, vissen, insecten en spinnen
 - Dieren: Groei
 - Dieren: Communicatievormen van dieren: geluiden zoals sonar, geuren, kleuren, gedrag
 - Dieren: Veel voorkomende dieren en hun kenmerken in de eigen omgeving
- Muziek
 - Kennis van muziek: Herkennen van tonen, ritmes, klanken tijdens het luisteren naar muziek
 - Muziek maken: Ritmes herkennen en spelen/klappen
 - Muziek maken: Zelf muziek bedenken en uitvoeren op een instrument
 - Componeren en onderzoeken: Zelf een lied bedenken en uitvoeren
- Theater en dans:
 - Dansen: Gelijktijdig dezelfde bewegingen dansen
 - Dansen: Passen en dansfiguren ontdekken, imiteren, herhalen

Inspiratie deel 1

Voorkennis activeren en nieuwsgierigheid prikkelen, kan ook in grote kring voor de hele groep.

- Laat allerlei dierengeluiden horen. Welk geluid maakt de Kangoeroe?
 Geluid kangoeroe: <https://www.youtube.com/watch?v=Gf-SAelGQqs>
 Geluid varken: https://www.youtube.com/watch?v=600_jKl2ZzU
 Geluid haan: <https://www.youtube.com/watch?v=xr5QMIsQiQ>
 Geluid koe: <https://www.youtube.com/watch?v=O4gkgrOzaLE>

Inspiratie deel 2

Nieuwe kennis aanbieden, kan ook in grote kring voor de hele groep.

(filmpje, verhaal, experiment, excursie: eventueel in de grote kring)

- Dierengeluiden raden en tellen: <https://www.youtube.com/watch?v=CUZQVoS18k8>
- Zing samen één of meerdere liedjes:
 - Opa Tinus heeft een stal (Old MacDonald had a farm):
<https://www.youtube.com/watch?v=7leJjrSL8U>.
 - Fien en Tuin – Dierengeluiden:
https://www.youtube.com/watch?v=cV9_72c5Qg8&t=47s

Denkbubbel onthouden en begrijpen bij inspiratie deel 2:

(hoe verwerk je meteen de nieuwe kennis met de kinderen, zodat ze goed onthouden en begrijpen wat ze zojuist hebben gezien, gehoord of gedaan).

- Hebben de kinderen de dieren onthouden? Laat ze de dieren uit de liedjes aanwijzen of tekenen.
- Maak samen woordkaarten om de liedjes te onthouden.

Activiteiten

Wat gaan de kinderen doen? Hoe differentieer je de opdracht gekoppeld aan de niveaus van de leerlijn?

Dierenkaartjes moeder- en babydier: <https://www.juf-milou.nl/index.php?g=Groep%201/2&m=Themas&t=Dieren&ts=Boerderijdieren&o=Themakarten>

- Notatie door middel van dierenkaartjes, speel met een muziekinstrument of klap hard bij het moederdier en zacht bij het babydier.
- Zet de muziek hard en de kinderen dansen heel groot (als grote dieren) en bij zachte geluiden dansen de kinderen heel klein (als kleine dieren).

Leerlijn:

Taal:

1. Denkbubbelvragen: Welk dier maakt welk geluid? (Verbanden leggen)
2. Woordenschat: loeien, balken, kraaien, knorren, etc.

Leerlijn: Muziek

Kennis maken met klank, vorm en notatie van muziek.

Leerlijn: Auditieve waarneming

Niveau 1: Het lukt om een eenvoudig liedje na te zingen (3-4 woorden/klanken).

Niveau 2: Ik kan een eenvoudige beweging koppelen aan een onderdeel van een liedje, ik herken ritmes.

Niveau 3/groep 3: Ik kan verschillende bewegingen serieel koppelen aan een liedjes (vloeiend achter elkaar). Ik kan het ritme naklappen.

Leerlijn: Visuele waarneming

Niveau 1: Ik kan vertellen welke dieren ik zie.

Niveau 2: Ik kan duidelijke verschillen onderscheiden tussen de dieren.

Niveau 3/groep 3: Ik kan details benoemen bij de dieren.

ICT-atelier

Inrichting en materialen:

- Kralenplank

Spelideeën:

- Patronen op kralenplanken.
- Kraak de code dierenkaarten: <https://jufbijtje.nl/kraak-de-code-kunst-2/>
- Laat de kinderen op het digibord, tablet of computer de volgende spelletjes doen:
 - Tellen tot 15 thema lente: <https://www.tinytap.com/activities/g231g/play/tellen-tot-15-thema-lente-wwwmeestersandernl-kleuters>
 - Tellen op de boerderij, fruit op tafel: <https://www.ntr.nl/html/micrio/schooltv/fruitoptafel/>

Buiten-/ beweegatelier

Spelideeën:

- Estafette met bloemen. Wie heeft als eerste alle bloemen in de vaas?
- Bewegend leren met Meester Sander:
 - Maak de reeks af: <https://www.youtube.com/watch?v=kC4ENqmA5p4>
 - Op welk getal staat de boer: <https://www.youtube.com/watch?v=Tc2ldrSWfl>
 - Tel de eieren: <https://www.youtube.com/watch?v=Thtw9rrbhgM>
 - Waar is de vogel: https://www.youtube.com/watch?v=8l_fQjkyR8o&t=2s
- Boerderijbingo:
<https://123lesidee.nl/files/Wb1en2JongeBoerderijdierenLes4Werkbladen.pdf>
- Allerlei boerderijspelen om met de kinderen te spelen:
<https://kleuteridee.nl/downloads-2/spelletjesdag/thema-spelen/boerderij-spelen/>
- Sportdag rondom het thema boerderij:
<https://www.jufjanneke.nl/Project%20boerderij/Boerderijfeest%202009.pdf>

Leerlijn: Grote motoriek

Niveau 1: Ik kan springen, hinkelen, springen en huppelen.

Niveau 2: Ik heb gecoördineerde fijne bewegingspatronen.

Niveau 3/groep 3: Ik heb een soepel bewegingspatroon.

Begeleid beweeg-/ ICT-atelier

Onderwerpen en kerndoelen

- Biologie
 - Dieren: Hoofdgroepen dieren: zoogdieren, vogels, reptielen, amfibieën, vissen, insecten en spinnen
 - Dieren: Groei
 - Dieren: Veel voorkomende dieren en hun kenmerken in de eigen omgeving

Inspiratie deel 1

Voorkennis activeren en nieuwsgierigheid prikkelen, kan ook in grote kring voor de hele groep.

- Kleine kangoeroe is net terug van een dagje naar de kinderboerderij. Wat hadden ze daar veel verschillende dieren. Zijn de leerlingen al ooit eens bij een kinderboerderij geweest? Welke dieren hebben ze daar allemaal gezien?

Inspiratie deel 2

Nieuwe kennis aanbieden, kan ook in grote kring voor de hele groep.

(filmpje, verhaal, experiment, excursie: eventueel in de grote kring)

- Bekijk het filmpje Boerderijhulp van Beestenbrigade:
<https://schooltv.nl/video/beestenbrigade-boerderijhulp/#q=boerderij>.
- Lees het boek We hebben er een geitje bij voor van Marjet Huiberts.

- Bekijk het filmpje over babydieren op de boerderij:
https://www.youtube.com/watch?v=YifE_kf_yco.

Denkbubbel onthouden en begrijpen bij inspiratie deel 2:

(hoe verwerk je meteen de nieuwe kennis met de kinderen, zodat ze goed onthouden en begrijpen wat ze zojuist hebben gezien, gehoord of gedaan).

- Geef een omschrijving van het dier en de kinderen pakken de juiste kaart.
- Maak een tekening over wat je hebt gezien in het filmpje/gehoord in het verhaal. Vertel in tweespraak wat je hebt getekend.

Activiteiten

Wat gaan de kinderen doen? Hoe differentieer je de opdracht gekoppeld aan de niveaus van de leerlijn?

Print voor de volgende spellen de kaarten uit Bijlage 3 (Dierenkaarten met vormen, kleuren en rijmwoorden).

- Ruimtelijke run/Bee-bot. Noem het ruimtelijke begrip en de kinderen rennen naar het juiste plaatje of bewegen de Bee-bot naar het juiste plaatje. Bijvoorbeeld: Het kuiken zit op de kip.

- Rijmrun/rijmen met de Bee-bot met de kaarten van (bijlage 3). Noem het rijmwoord en de kinderen rennen naar het juiste plaatje of bewegen de Bee-bot naar het juiste plaatje. Bijvoorbeeld: Wip rijmt op ...
- Doe een renspeel. Zet bij het startpunt een mand vol met logiblocs klaar. Hang verdeeld over het speelplein de kaarten (zie bijlage 3) op en zet er een mand bij/naast/onder. Zet bij het eindpunt een bak met stoepkrijt. De kinderen pakken bij het startpunt een logibloc en bekijken de vorm. Hierna rennen ze naar de poster met dezelfde vorm en stoppen daar de logibloc in het mandje. Zodra de logibloc in de mand zit, rennen ze naar het eindpunt en tekenen hier de vorm die ze bij startpunt gepakt hebben en roepen hardop naar de leerkracht (of een controleur) hoe de vorm heet.

Leerlijn:

Taal:

1. Denkbubbelvragen:
 Welke babydier hoort bij welk moederdier? (Verbanden leggen)
 Welke vorm/welk rijmwoord hoort bij welk plaatje? (Verbanden leggen)
2. Woordenschat: lammetje, kuiken, biggetje, kalfje, veulen, etc.

Leerlijn: Auditieve waarneming

Niveau 1: Ik onthoud een enkelvoudige opdracht en voer deze uit. (Ik pak een driehoek en ren naar het plaatje met een driehoek)

Niveau 2: Ik onthoud tweevoudige opdrachten en voer deze uit. (Ik hoor een rijmwoord, bedenk welk woord hierop rijmt en ren naar het juiste plaatje).

Niveau 3/groep 3:

Leerlijn: Visuele waarneming

Niveau 1: Ik benoem een aantal basiskleuren en basisvormen: rood, blauw, geel, groen, cirkel, vierkant, driehoek en rechthoek.

Niveau 2: Ik herken kleuren en vormen bij mijn kriebelbeestje.

Niveau 3/groep 3: Ik kan verschillen benoemen tussen verschillende kriebelbeestjes.

Leerlijn: Ruimtelijke oriëntatie

Niveau 1: Ik wijs aan wat er op een afbeelding te zien is.

Niveau 2: Ik heb kennis van voorzetsel als: in, op, naast, onder.

Niveau 3/groep 3: Ik heb kennis van voorzetsel als: boven, links, rechts, achter.

Leesatelier

Een klein zaadje, Veronica Pock

Een klein zaadje valt in de herfst op de grond. Als het lente wordt, groeit het uit tot een plant met bloemen. Prentvertelling over de kringloop van de natuur, met sfeervolle collages in kleur en een korte poëtische tekst. Voorlezen vanaf ca. 6 jaar.

Zo worden kleine dieren groot op de boerderij, Anne Royer

Hoe groeien jonge dieren op de boerderij op? Met informatie over o.a. het kuiken, de big, het lam en het eendje. Met quiz en veel kleurenfoto's. Vanaf ca. 9 jaar; als kijkboek vanaf ca. 4 jaar.

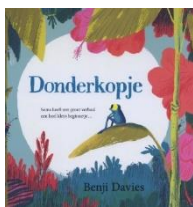
Een zaadje in de wind, Eric Carle

Een zaadje wordt met de wind meegevoerd en groeit later uit tot een bloem. Prentenboek met kleurenillustraties in collage- en spattechniek en een eenvoudig verhaal over de wisseling der seizoenen. Vanaf ca. 4 jaar.

Benji en de giga grote pompoen, Alan C. Fox

Benji is vastbesloten om een gigagrote pompoen te kweken. Hij stopt de zaadjes in de grond, geeft ze water en kijkt elke dag of er al iets te zien is, en dan... Prentenboek met vrolijke kleurenillustraties. Vanaf ca. 4 jaar.

Donderkopje, Benji Davies

Donderkopje is het kleinste kikkervisje in de vijver, waarin ook de gevaarlijke Dikke Blub rondzwemt. Een voor een verdwijnen haar donderbroertjes en donderzusjes, zodra hun staartjes zijn verdwenen. Waar zijn ze gebleven? En kan Donderkopje in haar eentje ontsnappen aan Dikke Blub? Groot prentenboek met sfeervolle, intens gekleurde illustraties. Vanaf ca. 4 jaar.

We hebben er een geitje bij!, Marjet Huiberts

Mik haast zich naar de kinderboerderij, want er is een geitje geboren. Eerst komt hij langs de koe, het paard, de kip en andere dieren, die ook allemaal het geitje willen bewonderen. Prentenboek met frisse kleurenillustraties en tekst op rijm. Vanaf ca. 3 jaar.

Het begint met een zaadje, Laura Knowles

Een zaadje dwarrelt op de grond en valt op de grond, waar het wortel schiet. Er ontstaat een mooie boom. Prentenboek met realistische kleurenillustraties en uitklappagina over de ontwikkeling van zaadje tot boom, en de invloed van de seizoenen daarop. Vanaf ca. 4 t/m 6 jaar.

Afsluitende week: doel en activiteiten

Waarom is de afsluitende week een belangrijk leeronderdeel?

Het doel van de afsluitende week is dat de leerlingen terugkijken op alles wat ze tijdens het (deel)thema hebben geleerd. Hiermee versterken de kinderen hun geheugen en krijgen ze overzicht.

Onderdelen van de afsluitende week:

- Laat de leerlingen hun werk afmaken en mooi maken.
- Vind antwoorden op de laatste vragen van de vragenmuur.
- Maak een overzicht van alles dat de leerlingen hebben geleerd tijdens het (deel)thema.
- Organiseer een afsluitende activiteit met alles wat de leerlingen hebben geleerd.
- Bereid de eindpresentatie aan de ouders voor.

Overzicht van alles wat er is geleerd tijdens het (deel)thema:

Loop met de kinderen langs de themamuur. Bekijk foto's, werkjes en boeken van het afgelopen thema en bespreek met de kinderen wat jullie de afgelopen weken hebben gedaan en geleerd.

Leg een afbeelding van een centraal onderwerp in de kring en vraag de kinderen wat ze ervan weten. Schrijf of teken dit erbij.

Verwerkingsspellen bij het overzicht

Pas alles wat de leerlingen hebben geleerd toe in een activiteit. Deze staan uitgewerkt op de portal in het boekje stappenplan bij het Fundamenteel Leer Model.

- Quiz, ga staan/zitten, ren naar de juiste hoek.
- Dans en ren naar het juiste kaartje/voorwerp
- Hoepels
- Vliegen-mep-spel
- Papegaaienspel
- Bingo
- Fluister-doorgeefspel
- Kunstopdracht
- Mix & koppel
- Opdrachtenestafette
- Vossenjacht met quizvragen/opdrachten

Eindpresentatie aan de ouders

Presenteer alles wat de leerlingen hebben geleerd aan de ouders. Hier zijn verschillende vormen voor, bijvoorbeeld:

- Vlog met een impressie van het thema
- Themakrant
- Quiz met vragen die de kinderen hebben bedacht bij het thema
- Kraampjesmarkt
- Ren je rot
- Optredens
- Museum/tentoonstelling

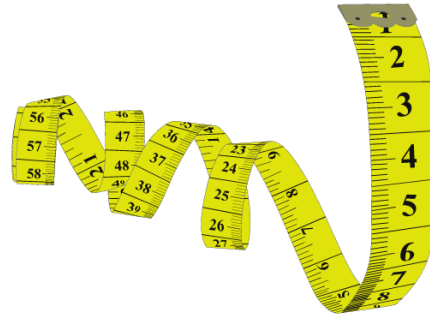
Overzicht ontwikkelijnen onderbouw thema Groei

Begeleide activiteit	Buiten- beweeg Atelier	Theater Atelier	Kunst Atelier	Reken Atelier	Beweeg- kook Atelier	Muziek Atelier	Kunst Atelier	Ontdek Atelier	Engels- kook Atelier	ICT Atelier
Ontwikkellijn		(1)	(1)	(1)	(1)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)
Spelontwikkeling		X								
Grote motoriek	X				X					
Kleine motoriek			X				X			
Tekenontwikkeling			X				X			
Visuele waarneming						X			X	X
Auditieve waarneming						X				X
Mondelinge taalontwikkeling		X			X					
Beginnende geletterdheid					X			X	X	
Lichaamsoriëntatie			X							
Ruimtelijke oriëntatie										X
Tijdsoriëntatie							X			
Beginnende gecijferdheid				X				X		
Logisch denken		X		X				X		

Bijlage 1: woordkaarten

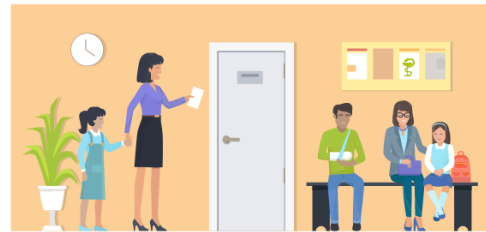
de weegschaal

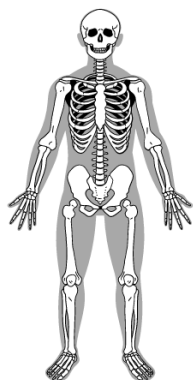
het meetlint

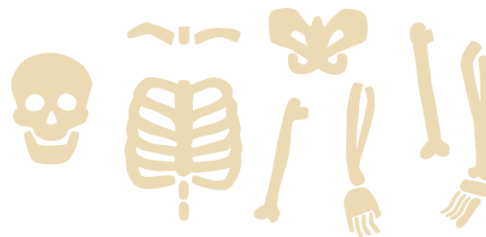
de verpleegster

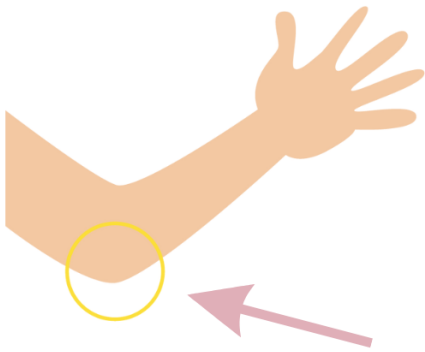
de wachtkamer

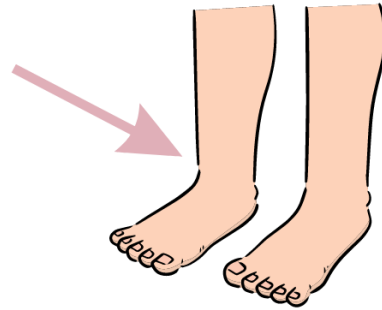
het skelet

de botten

de elleboog

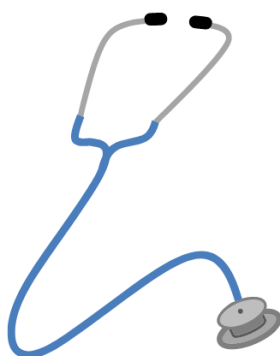
de enkel

de nek

de pols

de stethoscoop

de spuit

de boerderij

de aarde

de kikker

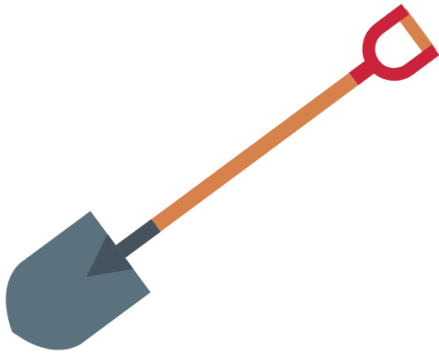
het kikkerdril

het kikkervisje

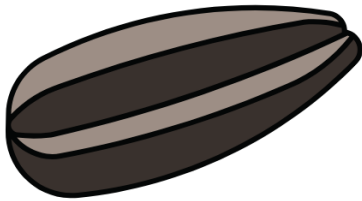
de moestuin

de schep

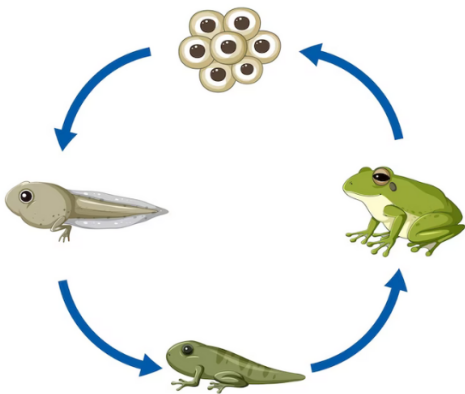
de gieter

het zaadje

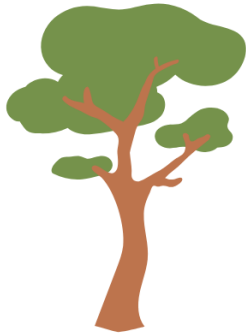
de hark

de levenscyclus

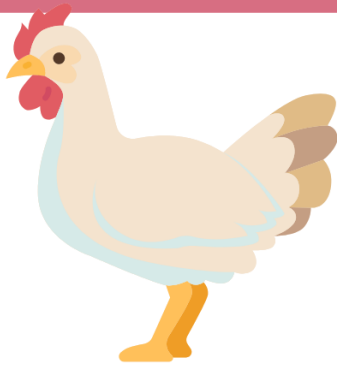
de bloem

de boom

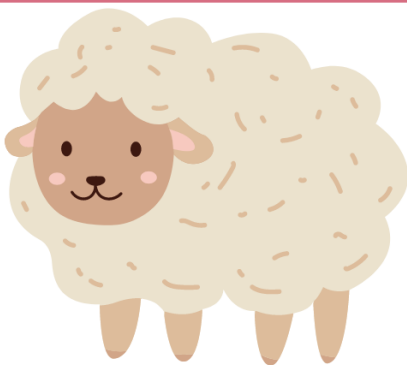
de tak

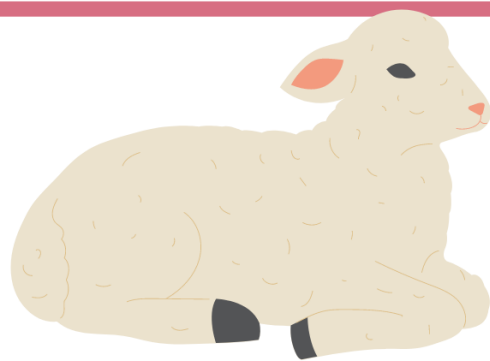
de kip

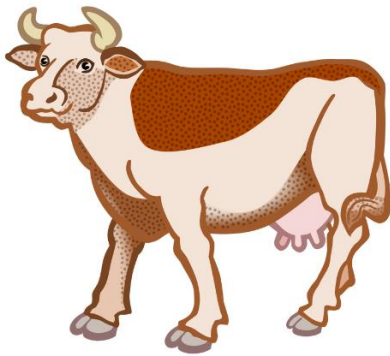
het kuiken

het schaap

het lammetje

de koe

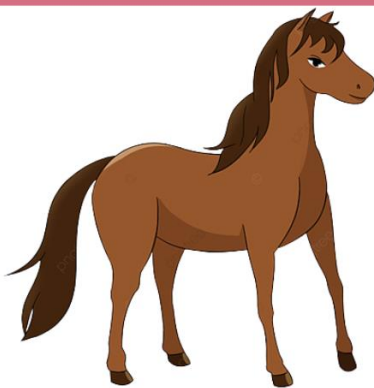
het kalf

de poes

de kitten

het paard

het veulen

de hond

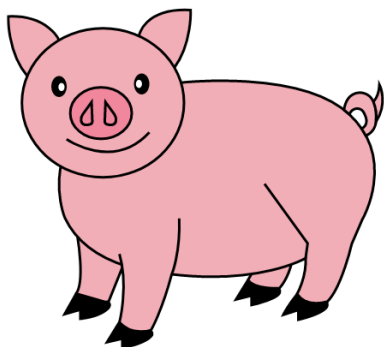
de puppy

de geit

het lam

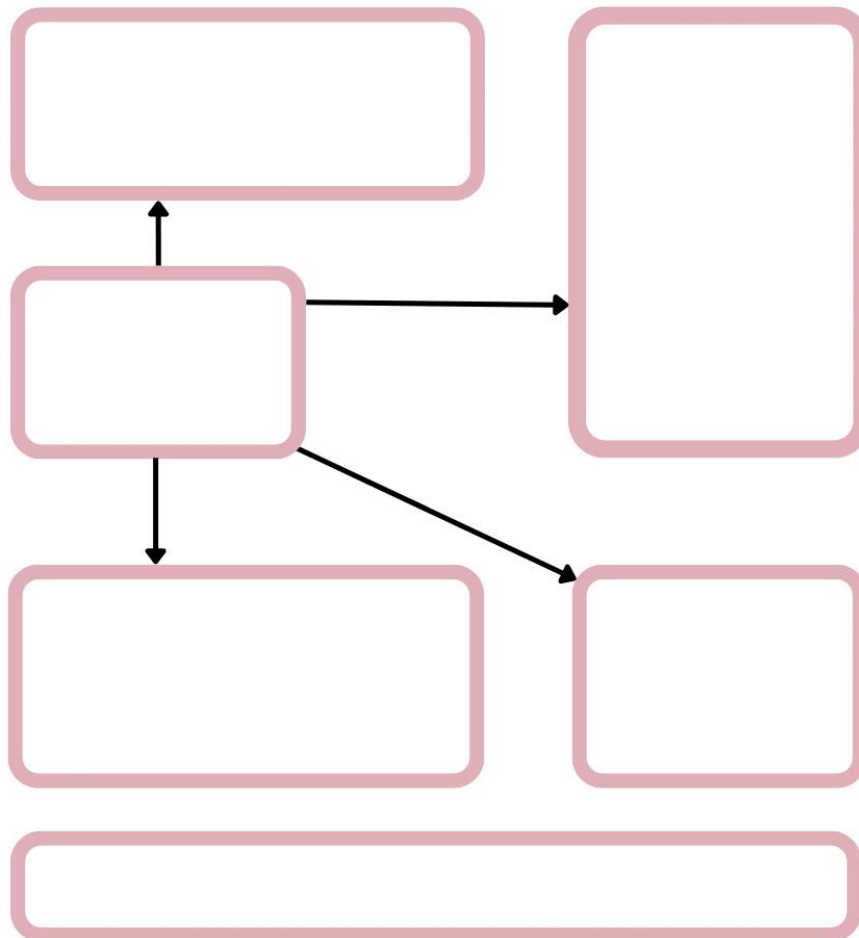
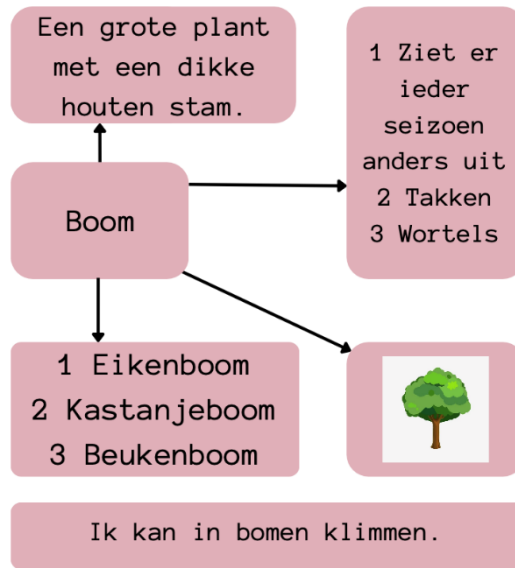

het varken

het biggetje

Bijlage 2: concept definition map

Bijlage 3: dierenkaarten met vormen, kleuren en rijmwoorden

